

Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae
Rok 14, Nr 2/2010
Wydział Zarządzania i Administracji
Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach

Gospodarowanie zasobami w regionie w warunkach zagrożenia

Rafał Bielawski¹

STRATEGIA ZARZĄDZANIA KAPITAŁEM OBROTOWYM PRZEDSIĘBIORSTWA NA PRZYKŁADZIE ELEKTROCIĘPŁOWNI KIELCE

Wstęp

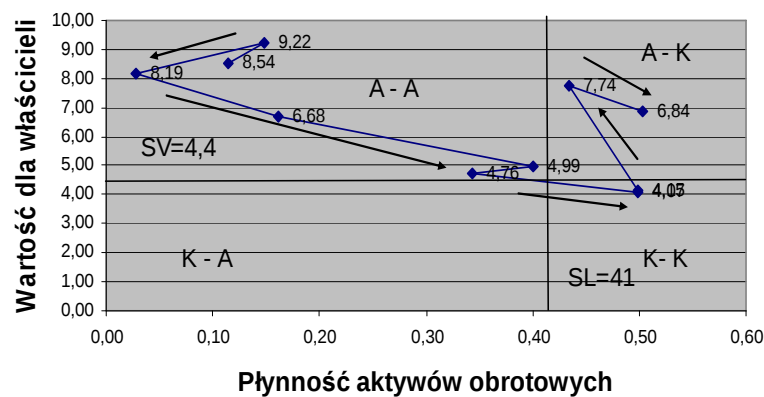
Zgodnie z koncepcją dochód ryzyko analiza gospodarki kapitałem obrotowym w przedsiębiorstwie przeprowadzana jest w trzech wymiarach: identyfikacji strategii aktywów obrotowych, identyfikacji strategii finansowania aktywów obrotowych, strategii majątkowo-finansowej i całościowej strategii zarządzania kapitałem obrotowym. Celem artykułu jest ukazanie jak strategia taka jest realizowana w Elektrociepłowni Kielce.

Analiza strategii aktywów obrotowych Elektrociepłowni Kielce

Z analizy rysunku 1 wynika wiele różnego typu wniosków. Pierwsze lata funkcjonowania przedsiębiorstwa to czas realizowania strategii agresywno-agresywnej. Kolejny okres to realizowanie strategii konserwatywno-konserwatywnej. Ostatni czas to realizacja w pełni uświadomionej strategii agresywno-agresywnej. Jak wynika z badań realizowane strategie miały w pełni uświadomiony charakter i były wynikiem współdziałania zarządu ze służbami controllingowymi przedsiębiorstwa.

¹ Dr Rafał Bielawski, adiunkt, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Strategia aktywów obrotowych Elektrociepłowni Kielce

Rysunek 1. Strategia aktywów obrotowych Elektrociepłowni Kielce.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Analiza wewnętrznej strategii aktywów obrotowych

Z rysunku 2 wynika, iż strategia zarządzania zapasami w Elektrociepłowni Kielce miała w badanym okresie różne tendencje. Od roku 1997 do roku 2002 wskaźnik zapasów kształtował się na wyższym poziomie niż średnia branżowa, co oznacza, iż w tym okresie przedsiębiorstwo stosowało strategię konserwatywną w stosunku do zapasów. Natomiast w roku 2003 i 2004 to średnia branżowa miała wyższą wartość niż wskaźnik zapasów. W latach 1995-1996 ponownie przedsiębiorstwo stosowało strategię konserwatywną.

Z przeprowadzonych badań, wywiadów z kadrą zarządzającą wynika, iż miało to charakter uświadomionej strategii. Oznacza to, iż w tym okresie przedsiębiorstwo stosowało strategię agresywną w odniesieniu do swoich zapasów.

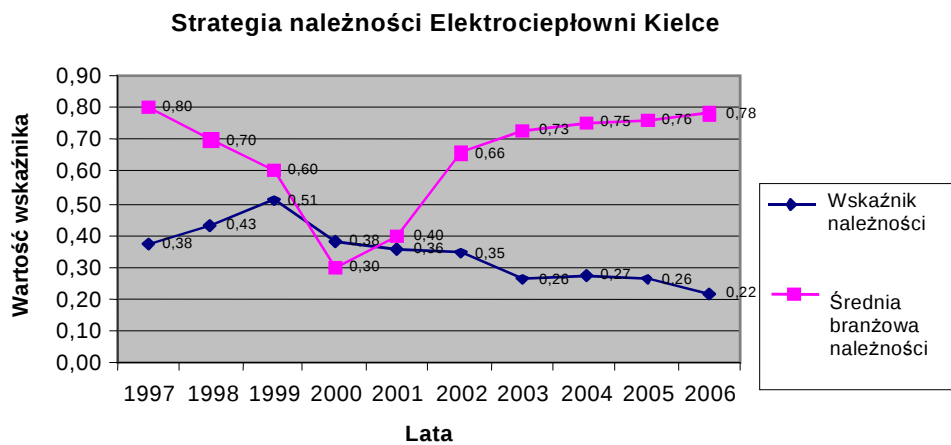
Kolejnym elementem wewnętrznej strategii zarządzania aktywami Elektrociepłowni są należności. Poglądowo problem ten przedstawia rysunek 3. Wynika z niego, iż Elektrociepłownia Kielce w badanym okresie preferowała raczej strategię konserwatywną, co obiektywnie przedstawia się niższymi wskaźnikami zapasów w stosunku do średnich branżowych. Jedynie w roku 2000 wskaźnik należności Elektrociepłowni wynosił 0,38 i był wyższy od średniej branżowej, która wynosiła 0,30. Nie należy jednak wnioskować, biorąc pod uwagę dalsze kształtowanie się badanych wskaźników, o próbie realizacji strategii agresywnej. Należy raczej uznać to, jako epizod w ramach dominującej strategii konserwatywnej w stosunku do należności w Elektrociepłowni Kielce.

Kolejnym elementem aktywów obrotowych są środki pieniężne. Wizualizacją ich poziomu na tle średnich branżowych jest rysunek 4.

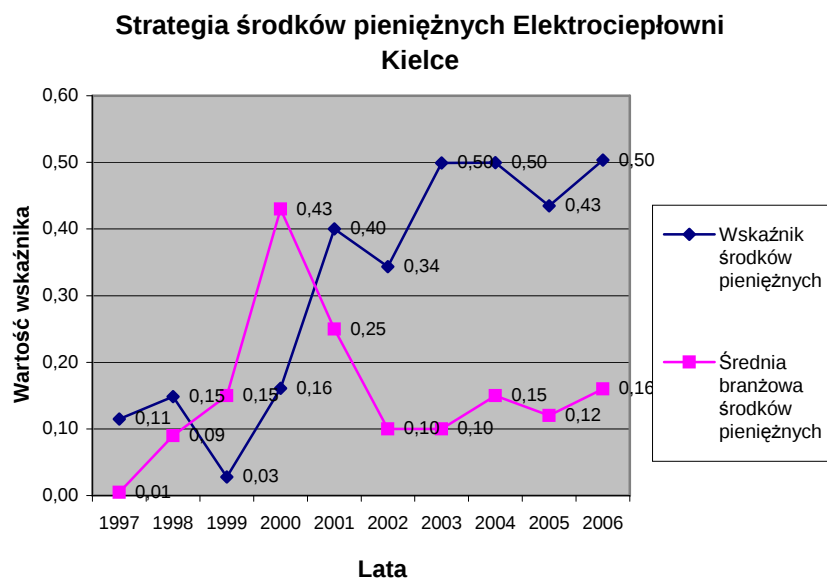
Rysunek 2. Strategia zapasów względem średniej branżowej Elektrociepłowni Kielce za lata 1997-2006.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Rysunek 3. Strategia należności względem średniej branżowej Elektrociepłowni Kielce za lata 1997-2004.

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Rysunek 4. Strategia środków pieniężnych względem średniej branżowej Elektrociepłowni Kielce za lata 1997-2006.

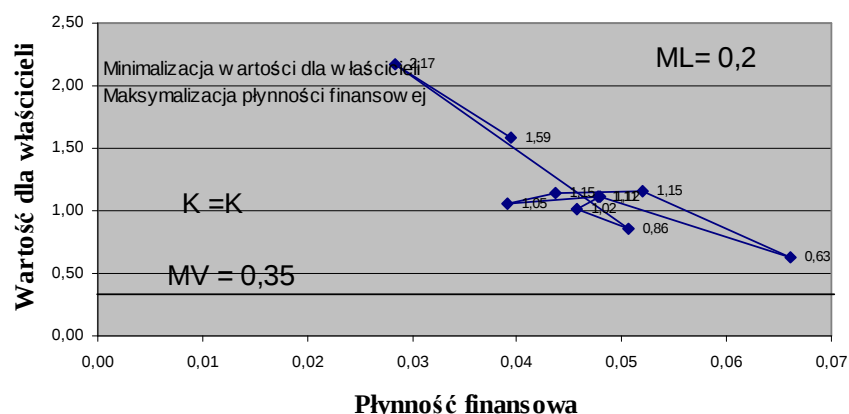
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Z rysunku 4 wynika, iż w 1997 i 1998 roku Elektrociepłownia Kielce posiadała wyższy poziom środków pieniężnych niż średnia w branży, co może oznaczać konserwatyzm Elektrociepłowni w zarządzaniu środkami pieniężnymi. W 1999 i 2000 roku wskaźnik ten był niższy niż średnia branżowa, co może świadczyć o większej agresywności w zarządzaniu środkami pieniężnymi. Jednak jak wynika z wykresu, była to tendencja epizodyczna gdyż od 2001 do 2006 roku wskaźnik środków pieniężnych w Elektrociepłowni znów znacznie przewyższał średnią branżową, co świadczy o konserwatywnym i uświadomionym podejściu do zarządzania środkami pieniężnymi.

Wyznaczenie strategii finansowania aktywów obrotowych Elektrociepłowni Kielce

Jak wynika z badań, co przedstawia rysunek 5, przedsiębiorstwo Elektrociepłownia Kielce w całym badanym okresie realizowało strategię konserwatywno – konserwatywną. Jak wynika z wywiadów strategia ta miała w pełni uświadomiony charakter, co potwierdza główną tezę pracy, iż controlling ma wpływ na kształtowanie się strategii kapitału obrotowego przedsiębiorstwa w tym wypadku dotyczy to Elektrociepłowni Kielce. (Średnia branżowa wartości dla właścicieli $MV=0,35$, średnia branżowa płynności finansowej $ML=0,2$)

Strategia finansowania aktywów obrotowych Elektrociepłowni Kielce

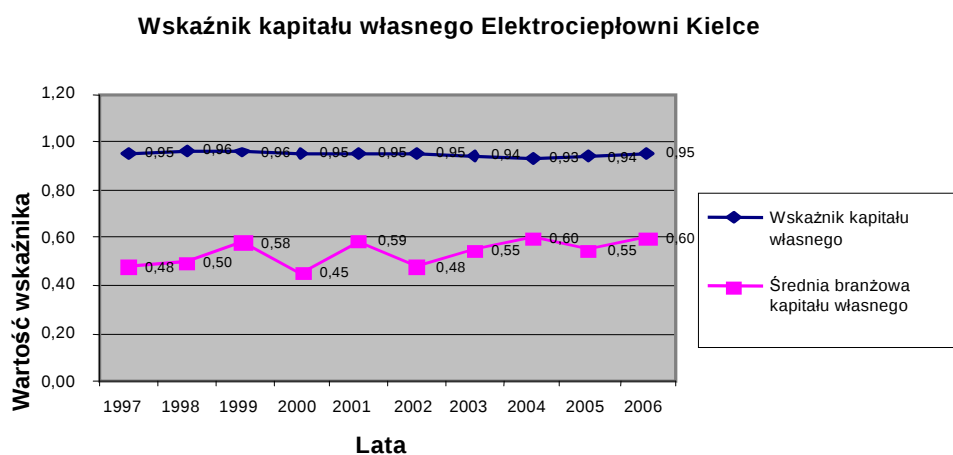
Rysunek 5. Strategia finansowania aktywów obrotowych Elektrociepłowni Kielce.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wyznaczenie strategii wewnętrznej finansowania aktywów obrotowych

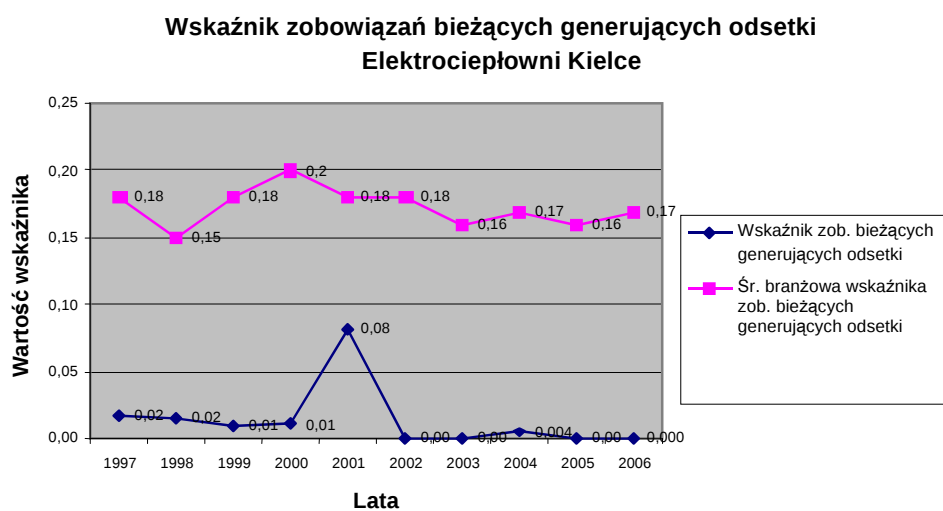
Z analizy rysunku 6 dotyczącego strategii kapitału własnego Elektrociepłowni Kielce wynika, iż analizowane przedsiębiorstwo stosuje strategię konserwatywną względem kapitału własnego. Wartym zauważenia jest fakt, iż ta tendencja utrzymuje się przez cały analizowany okres czasu.

Kolejnym wskaźnikiem, który opisuje stronę wewnętrzną strategii finansowania aktywów obrotowych jest wskaźnik zobowiązań długoterminowych i podobnych. Jednak w przypadku Elektrociepłowni Kielce nie ma on zastosowania, gdyż przedsiębiorstwo to nie korzysta z długoterminowych źródeł finansowania.

Kolejnym wskaźnikiem opisującym wewnętrzną strategię finansowania aktywów obrotowych przedsiębiorstwa jest wskaźnik zobowiązań bieżących generujących odsetki. Jak wynika z rysunku 7 wskaźnik ten dla Elektrociepłowni Kielce jest w całym analizowanym okresie niższy niż średnia branżowa, co oznacza obiektywnie stosowanie przez to przedsiębiorstwo strategii konserwatywnej względem tego elementu zasobów finansowych przedsiębiorstwa.

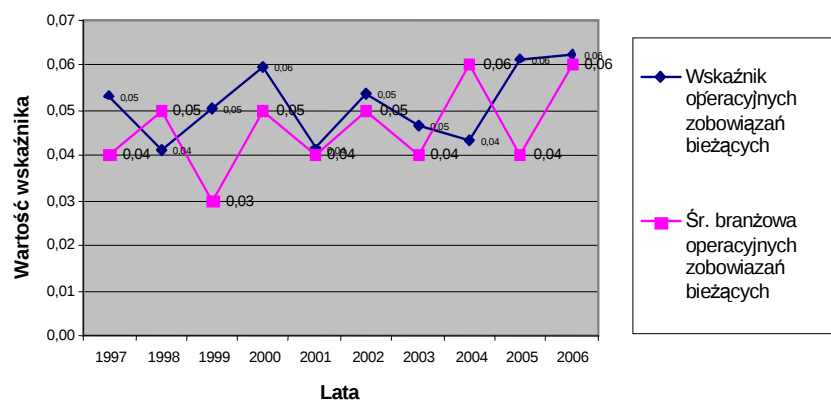

Rysunek 6. Wskaźnik kapitału własnego Elektrociepłowni Kielce.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Rysunek 7. Wskaźnik zobowiązań bieżących generujących odsetki Elektrociepłowni Kielce.
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wskaźnik głównych operacyjnych zobowiązań bieżących

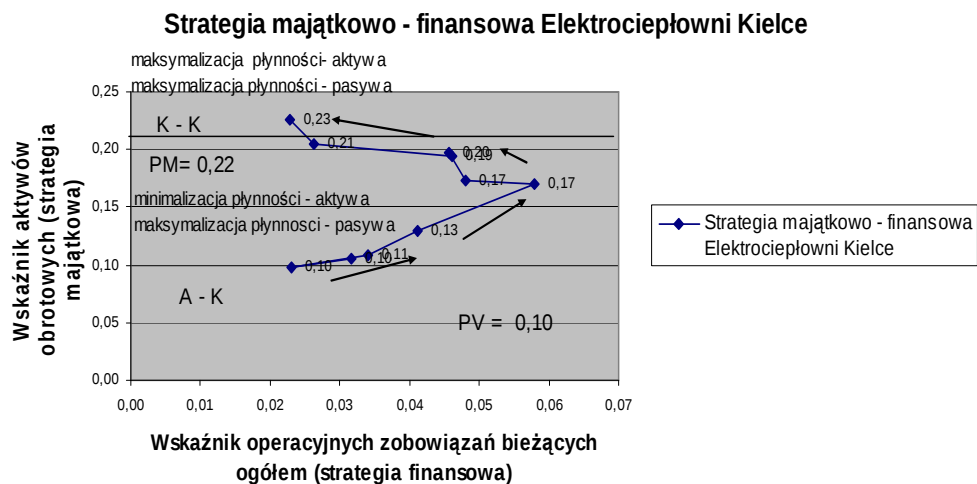
Rysunek 8. Wskaźnik głównych operacyjnych zobowiązań bieżących Elektrociepłowni Kielce

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Wskaźnik (rys 8) głównych operacyjnych zobowiązań bieżących względem średniej branżowej pokazuje sytuację dość różnorodną można powiedzieć zmienną. W roku 1997, co widać na wykresie, analizowany wskaźnik dla elektrociepłowni był wyższy niż średnia branżowa, co oznacza, że w tym roku przedsiębiorstwo stosowało strategię konserwatywną. W 1998 zaś, to średnia branżowa była wyższa niż analizowany wskaźnik przedsiębiorstwa, co świadczy o stosowaniu strategii agresywnej. Kolejne lata 1999-2003 to czas, kiedy przedsiębiorstwo stosuje strategię konserwatywną względem tego elementu potencjału przedsiębiorstwa. Rok 2004 to znów epizod strategii agresywnej, która w kolejnych latach 2005-2006 znów przechodzi w strategię konserwatywną.

Wyznaczenie strategii majątkowo-finansowej Elektrociepłowni Kielce

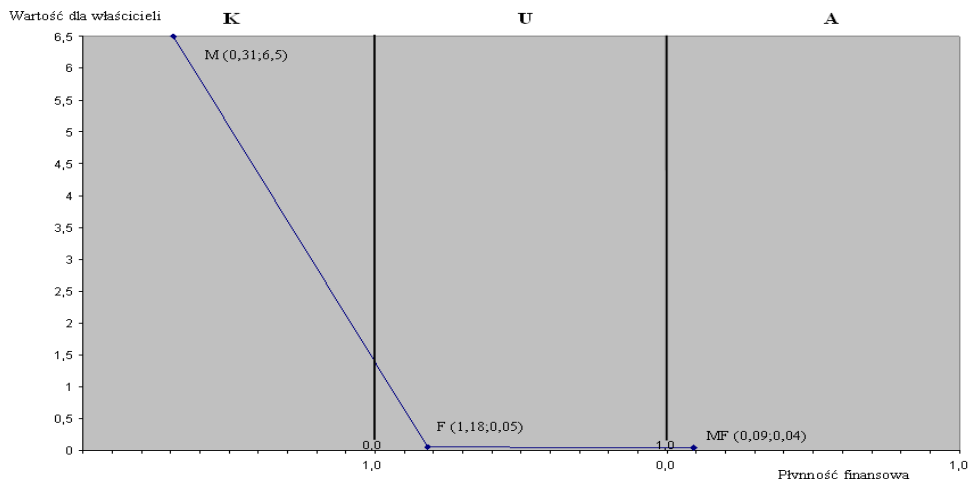
Poniższy rysunek 9 pokazuje w sposób syntetyczny realizowaną strategię majątkowo-finansową Elektrociepłowni Kielce. Analiza tego zagadnienia wskazuje, iż przedsiębiorstwo realizuje głównie strategię agresywno-konserwatywną oraz w ostatnim okresie strategię konserwatywno-konserwatywną. Początkowo charakter realizowanej strategii miał postać nieświadomioną jednak wraz z postępującym wdrażaniem controllingu stawał się coraz bardziej uświadomiony i wynikający z racjonalnie podejmowanych decyzji finansowych.

Rysunek nr 9. Wykres strategii majątkowo-finansowej płynności finansowej Elektrociepłowni Kielce.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Całkowita strategia finansowa Elektrociepłowni Kielce

Rysunek 10. Wykres całkowitej strategii finansowej Elektrociepłowni Kielce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Z przedstawionego rysunku 10 wynika, że uśredniona całkowita strategia finansowa Elektrociepłowni Kielce przedstawia się następująco: strategia majątkowa ma charakter konserwatywny, strategia finansowa umiarkowany zaś strategia majątkowo-finansowa ma charakter agresywny.

Podsumowanie

Z przeprowadzonych badań wynika, iż istnieje ścisły związek pomiędzy działaniami kadry zarządzającej a gospodarką kapitałem obrotowym Elektrociepłowni Kielce. Można stwierdzić, iż główna teza artykułu, mówiąca iż zbudowanie sprawnego systemu zarządzania kapitałem obrotowym przedsiębiorstwa ma istotny wpływ na pobudzenie kadry menedżerskiej do podejmowania przedsięwzięć zmierzających do poprawy sprawności i efektywności funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz do podejmowania decyzji wpływających na gospodarkę (strategię gospodarowania) kapitałami przedsiębiorstwa w tym w szczególności kapitału obrotowego i płynności finansowej.

Abstrakt

Artykuł dotyczy problematyki analizy strategii zarządzania kapitałem obrotowym w Elektrociepłowni Kielce. Strategia składa się z trzech elementów. Strategii majątkowej, finansowania aktywów obrotowych i całościowej strategii kapitału obrotowego.

Strategy of working capital exemplified by Elektrociepłownia Kielce (Heat and Power Plant Kielce)

The article deals with the strategy of working capital in Elektrociepłownia Kielce (Heat and Power Plant Kielce). The strategy comprises three elements of working capital: working assets, working equity and common strategy.

PhD Rafał Bielawski, assistant professor, The Jan Kochanowski University of Humanities and Sciences in Kielce.